

Hariçten yapılacak bütün ithalât müsaade almağa tabi tutuluyor

Siyasi Bilgiler Okulu
Kâtiphanesi Demirbağ
No. 6

Sene 27 — No. 9656 — Fıatı her yerde 10 kuruştur.

PAZARTESİ 3 Eylül 1945

Sahibi: Necmeddin Sadak — Neşriyat müdürü: Hikmet Feridun Es — AKŞAM Matbaası

Biten harb, gerçekleşmi-yensulh, gelmiyen hürriyet ve atom bombası

Japonyanın teslim kâğıdını imzalamasını harbin tam sonu sayarsak, altı yıl üç gün süren ikinci dünya harbinin Eylülün ikisinde sona erdiğini kabul etmek doğru olur.

Fakat bu biten harbin daha öncekilerden farkı, ne yalnız uzun sürmesi, ne de daha çetin, daha yıkıcı olmasıdır. Bu harbi, benzerlerinden ayırdeden başlıca vasıflar toprak ve menfaat kavgalarından ziyade ideal çatışmasından doğması ve bu yüzden sulhunun zor ve ağır gelmesidir. Bunun içindir ki harbi eşiz zaferle bitiren devletler sulhun güvenli neşesine bir türlü erişemiyorlar, milletlerin artık rahata ve emniyete kavuştuğunu ilân etmekten hâlâ çekinmeyi ihtiyata daha uygun buluyorlar.

Şimdiye kadar, harbin bittiğini anlatan devlet adamlarının nutuklarında sezilen bu kaygı, Japonyanın teslim olması münasebetile dün sabah radyoda konuşan Amerika Birleşik Devletleri Başkanı M. Trumanın sözlerinde yeniden görülüyor. M. Truman'a göre «harbin sona erdiğini veya muhasamatin bittiğini kesin olarak ilân etmek günü henüz gelmemiştir.» Şura da burada hâlâ dayanan Japon kuvvetleri ka'dı mı, bilmiyoruz. Fakat kalsa bile, Almanya gibi Japonyanın da teslim olarak işgal edilmesile de bu harb bitmemiş ise ne zaman ve ne şekilde bitecektir, anlamak güçtür.

Harbin bitmesine rağmen Amerika genel Kurmayı büyük sayıda kuvvetleri silah altında tutmak kararındadır. Bu maksatla yeni sınıflar askere alınıyor. Bir kısım Amerikan ekârında bu karar, bazı tepkiler uyandırmış ve M. Truman, kongreye gönderdiği mesajda Amerikanın daha bir müddet kuvvetli bulunmasının bir çok felâketlerin önünü alacağına bildirmiştir. İhtimal ki Japonyanın teslim olması ile terhis taraftarlarını haklı çıkarmak isteyen M. Truman bu nutkunda, harbin kesin şekilde bittiğini ilân etmekten henüz gelmediğini açıkça bir daha tekrarlamayı faydalı bulmuştur.

Her ne olursa olsun, Amerikan milletinin — tarihinde görmediği bir harbi — en parlak zaferle bitirip Pearl Harbour baskınından öcünü aldığı bir günde, ortada hiç bir düşünme kalmadığı halde, neşe ve heyecan sıcaklığına bu soğuk suyu katan M. Truman, bazı esaslı sebeplere dayanıyor demektir.

Bu hadiseler harbin bittiğini, fakat sulhun henüz gerçekleşmekten uzak olduğunu, bu gerçeğin de zor olacağını gösteriyor.

Eğer bu harb de, ötekiler gibi, bazı menfaatlerden ve toprak kavgalarından çıksaydı, daha doğrusu, harb bu sınıfta muhafaza ederek, dünya hâkimiyetini paylaşmak isteyen Almanya, Japonya gibi düşmanların yenilmesi ve bunlara karşı gelen İngilizler - Amerikanın zaferle neşelenmesiydi tasfiye uzun sürmeyecek, sulh çabuk gelecekti. Fakat harbe ve zafer başka unsurlar karışmış, sulhun şekli harbin başlangıcındaki mahiyetini kaybettirmiştir. Bu suretle, dünyada hürriyetini düşmanlardan kurtarmak için açılan harbin sulhu, galipler arasında yeni bir hürriyet ve hâkimiyet davası ortaya çıkarmıştır.

Harb bittiği halde sulh bundan dolayı gecikiyor. Gallpler, zaferi kazandıkları için işlerini bitmiş sayıyorlar ve bu dünya davasına ilgisizlik gösteriyorlar, çünkü Amerika, kendisine bir milyondan fazla insana ve üç yüz milyar kadar dolara malolan bu harbe sırf bu yüzden girmiş, bütün Birleşmiş

Milletlere bu maksatla yardım etmiştir. Bu harb sonunda büyük sıkıntılara giren ve iflâs haline gelen zengin İngiltere de, hiç bir taarruza uğramadığı halde, savaşta bu uğurda atılmıştı.

M. Truman diyor ki: «Bu zafer yalnız silahların zaferi olmaktan çok üstündür. Bu zafer, istibdadı karşı hürriyetin zaferidir. Silahlarımız kuvvet ve kudret veren, askerlerimizi savaşta yenilmez kılan hep bu hürriyet ideali olmuştur.»

İş başına geçtiği günden beri nutuklarında hürriyet ülkütünü, insanlık için tek varğı gösteren Amerika Devlet Başkanının, bu sefer de zaferi hürriyetle bağlamakta ayak diremesi boşuna değildir. Bu harb hürriyet uğruna açıldı, fakat onun sonu bu hürriyetleri her yerde hâlâ getiremiyor. Hürriyet adına yapılan, hürriyet idealinin kuvvetle kazanılan bu harbin sonunda hâlâ hürriyet hasretile inleyen milletler var.

M. Truman, «Bu zafer gününde bizim hayat tarzımız hakkındaki yeni bir inan, yeni bir övünç duymaktayız» demektedir. Fakat ne yazık ki bütün dünya Necmeddin Sadak (Arkası sahife 2; sütun 1 de)

Tito yaranmış

Yarası ağır olan Titonun sıhhi vaziyeti iyileşiyor

Mareşal Tito

Londra 3 (Radyo) — Mareşal Tito, bir hafta evvel tabancasının kazaen patlaması üzerine ağır surette yaralanmıştır. Sıhhi vaziyetinin iyileşmekte bulunduğu Belgrad'dan bildirilmiştir.

İtalyanlar, sert bir sulh ihtimalinden endişede

Roma basını, İtalyaya karşı musamahalı davranılması için yalvarıyor

Roma 3 (A.A.) — İtalyaya kabul ettirilecek sert bir sulh ile karşılaşmak korkusu, bütün Roma mahfillerini düşündürmekte ve bu hissi aktirenen basın, Müttefikleri, yeni demokrat İtalya lehindeki sebepleri göz önünde tutmağa davet etmektedir.

Geçen harben sonra, Almanya ve İtalyaya kabul ettirilen şartların doğurduğu fena hadiseleri hatırlatan «Risorgimento Liberale» diyor ki: «Müttefikler ya İtalyanın kabul ettiği hükümlerle sağlanmasını istiyorlar, ki bu takdirde bize musamahalı bir sulh temin etmeleri gerekir, yahut da hürriyetli boğmacı ve bizi ahlâk ve içtimai intizamı sızdıran sevkeden yola götürmek arzusunda durlar. O takdirde bize sert bir sulh yükleyebilirler. Biz bütün felâketlerimizin faşizmden olduğunu biliyoruz, fakat milletler dükkü hükümet sorumluluğu ile bugünkü hükümetin sorumluluğu arasındaki farkı anlayamaz. Sert bir sulhun, bu sulhu imzala-

mağa mecbur kalan hükümetle o hükümetin temsil eden partileri halktan uzaklaşması pek muhtemeldir. O zaman ne olacağını kimse bilemez.» Demokrat Hıristiyan gazetesi Popolo, apaçık İtalyanın tazminat için bir metelik bile veremeyecek halde olduğunu yazıyor ve diyor ki: «İtalya sefaletle düşmüştür ve bu sefaletin ötesi ancak ümitsizlik olabilir. İki senedenberi Müttefiklerin yanışında çarpışıyoruz. Bu çarpışmada memleketimizin gördüğü hasar Müttefiklere kâfi tazminat teşkil eder. İade edilmemiş Amerika muaffer devletlerin borçlarını, bu memleketleri iktisadi buhrandan kurtarmak için affediyor, esasen iktisadi buhrana düşmüş bulunan devletlerden nasıl tazminat istenebilir? Fransa ile hudut meselelerine gelince, iki memleket arasında çok arzu edilen dostluk münasebetlerini birkaç bin hektar araz, bozacak mahiyette değildir.

İTALYAN MÜSTEMLEKELERİ VE BOĞAZLAR MESELESİ

Amerikada boğazların beynelmilleştirilmesi Rusya için kâfi bir mahreç addediliyor, İtalyan müstemlekelerinin akibeti için birbirine zıd iki görüş var

Newyork 2 (A.A.) — M. Byrnes'in Londrada toplanacak olan Dış İşleri Bakanları konferansına gitmeğe hazırladığı şu sırada İtalyan sömürgeleri meselesi Amerikan Dış İşleri Bakanlığında birçok tartışmalara mevzu teşkil etmektedir. New York Times gazetesine göre, Dış Bakanlık Avrupa İşleri dalresi Eritre, Libya ve Somal'nın İtalyaya ladesi lehinde bulunmakta, Yakın Doğu İşleri dalresi ise Birleşmiş milletlerin veya Birleşmiş milletler tarafından tâyin edilecek bir komisyonun kontrolü altında dört büyük devletin manda idaresini iltizam etmektedir. Sömürgelerin İtalyaya ladesine taraftar olanların maksadı, Birleşik Amerikanın müdahale için yaptığı bütün gayretlere rağmen, kendisine

Doğu Avrupada bir nüfuz bölgesi ayrılmış olan Sovyetler Birliğini Akdenizden uzak tutmaktır. Bunların fikrine göre, Sovyetler Birliğinin, hem kendi nüfuz bölgesinin nimetlerinden, hem de Batı müttefikleri için hayatî mahiyette olan bölgelerdeki beynelmille nimetlerden faydalanmasına mahal yoktur. Bundan başka Sovyetler Birliğinin Dörtler komisyonuna iştiraki, bütün müttefiklerin İtalyan müstemlekelerindeki iktisadi hakları üzerinde fiili bir eşitliği intacedecektir. Aralarında Dış İşleri Bakanı muavin James Dunn'un da bulunduğu bu tez taraftarları, Boğazların beynelmilleştirilmesyle Sovyetler Birliğine Akdenize yeter bir mahreç verilmeyeceğini ve Hindistan yolunun (Arkası sahife 2, sütun 6 da)

Tokyoda büyük bir zafer geçid resmi yapılacak

General Mac Arthur, dört kişilik Müttefik istişare heyetinin yardımı ile Japonyanı idare edecek

Londra 3 (Radyo) — General Mac Arthur, bugün Tokyo'ya gidecektir. Müttefikler, bir hafta sonra Tokyo'da büyük bir zafer geçit resmi yapacaklardır. Bu resmi geçitte İngiltere namına Tokyo koyunda yatan King Georges ve Duc of York zırhlılarındaki bahriye silah endazları iştirak edeceklerdir.

Amiral Nimitz bütün Japonyanın havadan ve denizden nakledecek Müttefik kuvvetler tarafından süratle işgal için bir plân hazırlamıştır. Fakat Japonya ve Formoza'ya yaklaşmakta olan müthiş bir tayfun, muhtelif Japon bölgelerine havadan yapılacak olan indirmeleri geciktirecektir. Yokohama'ya birinci Amerikan süvari tümeni ve daha bir çok birlikler çıkarılmıştır.

Mac Arthur bir istişare heyeti kuruyor

Londra 3 (Radyo) — General Mac Arthur, Japonyanı idare işinde kendisine yardım etmek için birer Amerikan, İngiliz, Rus ve Çin murahhasından mürekkep dört kişilik bir istişare heyeti kurmağa karar vermiştir. Bu heyette Amerikayı amiral Nimitz temsil edecektir.

Japon imparatoru harbin bittiğini ecdadına haber verecek

Londra 3 (Radyo) — Japon İmparatoru ile İmparatoriçesi, ecdatlarının ruhlarına harbin bittiğini haber vermek için ayrı ayrı üç mabetle ibadet edeceklerdir.

Resim vesikasının imzasından sonra ilk defa beyanatta bulunan Japon Başbakanı, Japon halkına Müttefiklerin emirlerine harfi harfine itaat etmelerini bildirmiştir.

Rusya Sahalin ve Kuril adalarını ilhak etti

Londra 3 (Radyo) — Sahalin adaları Kuril adalarını Rusyaya ilhak edildiği haberi Londra'da hayret uyandırmıştır. Rusyanın Japonya'ya harb ilân ettikten sonra bu adaları almış bekleniyordu. Esasen Potsdam beyannamesinde Japon hâkimiyetinin ancak dört esas ada ile diğer bazı ehemmiyetsiz adacıklar üzerinde tika edileceği tasrih edilmiştir.

Şimali Irakta isyan

Beyrut 2 (R) — Irak'tan alınan haberlere göre bu memleketin şimalinde isyan çıkmıştır. İsyân «Ümit» adını taşıyan bir çete tarafından çıkarılmıştır. Bu çete geçen gün iki Irak uçakını düşürmüştür. Son alınan haberlere göre çete tenkil edilmektedir. Esasen reisi hükümet kuvvetleri eline esir düşmüştür.

DIKKATLER:

Milyonları mercimek gibi görüyoruz

Haydarpaşa köprüsü törenle açıldı. Tafsilâta dikkat ettiniz mi?

İlerde üzerinden tramvay geçirmek için tedbirler alınmış. Fakat hâlen ray bulunmadığından...

«Tedbir» kelimesinin ne garip bir kullanılışı!.. Demek şimdilik yalnız otomobiller ve arabalar geçecek? Üsküdarla Haydarpaşa arasında bu nakliyat darlığı zamanında kaç otomobil geçecek — müstakbel bolluk devrinin ucuz inşaatına kadar — şimdiki pahahlık zamanının aşırı flatlerini telâfi ve itfa edecek?

Köprü 1,206,028 liraya çıkmış! Milyonları mercimek gibi görmeğe başladığımız anlaşılıyor. Tekel'in bir binasının tamiri milyon... Maliye tahsil şubeleri milyon... Demiryolu bir taraftan bir tarafa kateden köprü milyon... Ne milyon kesildik!..

Amerikada mühim bir münakaşa

Pearl - Harbour felâketinden mesul olan kimlerdir?

Bir Parlamento tahkik komisyonu kurulması muhakkaktır; raporda, Gl. Marschal Cordell Hull ve Roosevelt'in adları geçiyor

New-York 3 (A.A.) — France Presse ajansı muhabiri bildiriyor: Pearl - Harbour felâketi mesulünün tespiti işi harbin nihayetlenmesinden beri Amerikada ilk büyük siyasi meseleyi teşkil edecek gibi görülmektedir.

Mesele nedir? Bahis mevzuu olan Japon baskınına, niçin dikkatli çekmeden ve muvaffakiyetli bir tarzda vukua geldiğini izaha çalışmaktır. Harb esnasında, erkârda ikilik yaratmamak için bu mesele etrafında sükûttan kaçınılmıştır. Bugünkü münakaşalar bunda çok haklı olduğunu göstermektedir. 1942 de Pearl - Harbour'da komand eden amiral ve general Short, bir çok defa harbin vahim havalere edilmelerini istemilse de bunların talepleri daima reddolunmuştur. Bugün, yargılanmak isteklerinde muvaffak olmaları muhtemeldir. Çünkü, Amerikan ekârının tazyik ile bir harb divanı kurulması imkânı vardır. Fakat her halde, siyasi mahfillerin tazyik ile bir parlamento tahkikat komisyonu kurulacağı muhakkak gibidir. Her iki şıkta da münakaşa mevzuu genişleyecek ve söz söyleme hürriyeti esaslı farkı bir tarafa bırakılırsa Amerika için bir Riom mahkemesi ortaya çıkacaktır.

Ordu ve donanmanın raporunda, genelkurmay başkanı general Marshall de methaldar görülmektedir. Fakat Harbiye Bakanı Stimson derhal general müdafaa etmiştir. Rapor, eski Dışişleri Bakanı Cordell Hull'de methaldar tutmaktadır.

Günler Geçerken

Bildirilemeyen hakikatler

Kont Ciano'nun hâtra defterinde 29 mart 1942 tarihile şu satırlar okunuyor: «Petacci ailesi mensupları bir yandan her şeyi müdahale ediyorlar, diğer yandan da kendi menfaatleri uğrunda bazı kimseleri müdafaa ediyorlardı. Böylece her şeyde entrika çeviriyorlardı. Rezalet yakında büyüyecek ve Duçe'nin ismi de buna karışacaktı, Fakat işi Duçe'ye kimse haber vermiyor. du.»

Petacci ailesi de nedir? Faşist inkılabına ve rejimine hizmet etmiş yaman bir adamın soyu soku mu? Mussolini o adamın ve ailesinin nüfuzundan, kuvvetinden mi faydalıyor yahut hayatını onlara dayanarak mı koruyor? Hayır Petacci'ler bu kabilden hiç bir şey değildirler, sadece kuzularını diktatöre beğendirebilmiş ve metresliğine yükseltebilmiş, o sayede dört başı mamur olmuş hayâ, sız mahlûklardır. İşte her şey müdahale ve menfaatleri uğrunda da bazı kimseleri müdafaa edenler, entrika çevirenler bunlardır. Geçen gün yazdığım metresli harbin İtalyadaki bir faslı, nı da Petacci'ler doldurmakta. Lâkin bu sefer üzerinde duracağım meselenin metreslikle alakası yok; sözü daha mühim bir noktaya getireceğim: Hâtra defterinden anlaşıldığı gibi yakında büyüyecek olan rezaleti kimse diktatöre söylemek cesaretini gösteremiyor, hattâ damadı ve Hariciye Nazırı bile... Zira totaliter rejimlerde ucu nihayet baştakine dokunan; baştağının de başını yiyen berbat bir taraf varsa o da her şeyi bilirim sanan diktatörden kendi şahsile alakâlı bütün iskandallerin ve münasebetsizliklerin gayet sıkı surette gizlenmesidir. Âdetâ hükümet teşkilâtı bunları gizlemek için, gizliyecek şekilde kurulmuştur; polislin vazifesi bile budur. Her sivrilmiş şahıs ikbalini ancak diktatörün sempatisine borçlu olduğundan canını sıcak bir hakikatî ona söylemekten, gazabına uğrayıp yerini kaybetmekten korkar; korkunca da rezaletler önlenemez, artar.

Hür rejimlerin politikada faydası insan ihtiraslarına ister istemez hat çizmesi ve hataları zamanında meydana vurarak hem devletin hem de devlet adamlarının haysiyetini korumasıdır.

Refik Halid Karay

SÖZÜN GELİŞİ

Kırtasiyecilik

Devlet dairelerinde iş takibetmek ne güç şey. Bir arkadaşım vardır. Kendisine ait bir meseleyi halletmek üzere bir kaç ay evvel bir dilekçe ile ilgili makama baş vurmuştu. Kendisini bir hafta evvel gördüm. Elinde bir sürü kâğıt!

- Nedir bunlar?
  - Hani bizim dilekçe vardı ya? Onu takbediyorum.
  - Mesele hâlâ bir karara bağlanmadı mı?
  - Hayır! Tahkikat devam ediyor.
  - Nedir bu tomar?
  - İşte o dilekçenin ekleri.
- En üstte duran dilekçenin köşesine kırmızı harflerle yazmışlar: «33 eki vardır.»
- Aradan bir hafta daha geçti. Arkadaşımı dün gördüm, elinde yine bir tomar kâğıt!
- Nereye böyle?
  - Bizim meşhur işin peşinde koşuyorum.
  - Daha halledilmedi mi?
  - Tahkikat devam ediyor.
  - Elidekiler yine onlar mı?
  - Evet. Ek sayısı 39'a çıktı!

Kaçta çıktığı zaman iş sona erecek belli değil. Arkadaşımın söylediğine göre mesele tam halledilmiş, sona ermiş sanıldığı sırada yeni bir tahkikata, bir kaç imzalı kâğıda ihtiyaç olduğu anlaşılıyor. Dosya kabardıkça kabarıyor. İnsan vatandaşların koltuğunda gezen, dairelerin dolaplarında yatan dosyaları gördükçe en basit işler için ne kadar çok kâğıt harcadığımızı düşünür. Bir vatandaşın işi için 40 tabaka kâğıt lazımsa devlet kasasında işi olan 100.000 vatandaşa 4 milyon tabaka kâğıt lâzımdır.

Bu kırtasiyecilik derdine çare bulamazsak işlerimizi hızlandırmayacağı gibi İzmıt kâğıt fabrikası şöyle düşsun dilya kâğıt fabrikaları bize kâğıt yetiştirmekten âciz kalacaktır.

Şevket Rado

Biten harb, gerçekleştirilen sulh, gelmeyen hürriyet ve atom bombası

(Baş tarafı 1 inci sahifede) aynı hayat görüşü ve anlayışından uzaktır.

Müttefikleri zafere götüren birlik gibi, sulhe götürecektir olan bu inan birliği, bu aynı ideal anlayışı nasıl elde edilecek, sulh nasıl olacak ve bütün milletler — Almanyanın ortadan kalkması, silde de — elde edemedikleri hürriyete nasıl kavuşacaklar?

M. Truman: «Artık, çetin sulh meselelerini ele alabiliriz» diyor.

Çetinliğinde herkesin birlik olduğu bu sulh meselelerini halletmek için M. Trumanın bulunduğu yol pek ferah verici değildir. «Bir millet ki hür müttefikleri vardır (İngilizler olacak), bir millet ki — diyor — atom bombalarını tekemmül ettirebilmiştir, geleceğin bütün zorluklarına karşı koymakta aynı mahareti, aynı azmi ve iradeyi gösterebilir.»

Atom bombası! Kime karşı ve niçin?

Almanya parça parça işgal altında, asla kımıldanamayacak halde, mecalessiz, can çekmiyor. Japonya ise atom bombasıyla zaten teslim olmuş. Atom bombasının kullanılmasına ihtiyaç göserecek çapta düşman kalmadı. Gönüllü dilerdi ki M. Truman, gelecekteki zorlukları ortadan kaldırmak için atom bombasını önermek lüzumunu hiç duymasın.

Harbin sona erdiğini kesin olarak ilân etmek güntü henüz gelmediğini anlatmakla söze başlayan M. Trumanın, nutku, nu atom bombasına dayanarak bitirmesi insanlığa pek rahat bir gelecek adamıyor.

Ne meddün Sadak

Balkanlarda durum

Observer, İngiltere ile Amerikanın Romanya, Macar ve Bulgar hükümetleri hakkındaki görüşleri değişmemiştir, diyor

Londra 2 (A.A.) — Observer'ın siyasi muharriri son haftalardaki Balkan hadiselerinin inceliyerek bunları geçgen hafta İngiliz ve Amerikalılar tarafından girilen teşebbüslere Rusların cevabı addetmekte ve gizli polisin, hükümeti devirmek teşebbüsüyle itham edilen Rumen sosyalist ve köylü partisi seflerine yaptığı baskıyı ve eski kral Carol'un Romanya tahtına hak iddia ederek ortaya çıkışını zikretmektedir. Muharrir, bunu, Kral Michel'e karşı yapılan bir tazyik adetmektedir. Diğer taraftan Bulgar vatan cephesinin, Bulgar milletinin oy birliğiyle vatan cephesini desteklediği hakkındaki beyanatını bahis mevzuu eden muharrir, bu halin, Bulgaristanda seçimlerin geri bırakılmasıyla siyasi hürriyete dönmek ve daha geniş temsil mahiyette bir hükümet kurmak arzusunun duyulduğu hakkında ümitleri kırıldığını belirtmektedir.

Makale, bunu mütaakip, Rus basınında, Balkanlardaki İngiliz ve Amerikan siyasetine dair ileri sürülen şiddetli fikirlerden bahsedilmektedir ve şöyle devam edilmektedir:

«İngiltere ve Amerika için durum değişmemiştir. Yani bu devletler Bulgaristan, Romanya ve Macaristanla,

Yaltada kararlaştırılmış olduğu gibi, demokrsi esaslarına dayanan temsilî bir hükümet kurmamakta devam ettikleri müddette sulh antlaşması imzalanmayacaktır. Bu hususta Bulgaristanın Amerikaya yetkiz bir diplomatı kabul ettirmek teşebbüsü Londrada beyhude bir oyun telâkî edilmiştir. İngiltere ve Amerikanın Başkan Truman ve M. Bevin'in son nutuklarında ifadesini bulan durumları hiçbir suretle değişmiş değildir.»

Rusya, Bulgaristanda işgal masraflarını indirdi

Sofya 2 (A.A.) — Anadolu ajansının özel muhabiri telefonla bildiriyor:

Haber verildiğine göre, Müttefiklerarası kontrol komisyonu başkan ve kelli Birourov, Bulgar Başbakanı M. Georgiev'e yaptığı bir ziyarette Sovyet hükümetinin, Bulgaristanda bulunan Rus kitalarının masraflarına karşılıklı olarak Bulgar hükümetinden alması gereken para ve malzemeyi tenzil etmeği ve kuraklık yüzünden müşkül bir durum gösteren hayvan yem maddelerinin halinine medar olmak üzere Bulgaristana ayrıca 20.000 ton arpa ve 50.000 ton o vermeği kararlaştırdığından Bulgar hükümetini haberdar etmiştir.

Lübnanda Amerikalıların petrol imtiyazı

Beyrut 3 (A.A.) — Lübnan hükümeti Trablus'ta iki petrol tasfiyehanesi kurmak ve işletmek için Amerikan kumpanyalarına 70 senelik bir imtiyaz vermiştir. Bu imtiyaz parlamento tarafından tasdik edildikten sonra meriyete girecektir.

B. Attleenin beyanati

Londra 2 (R) — Başbakan Attlee'nin yakından İngiliz milletine hitaben radyoda bir konuşma yapacağı bildirilmektedir. M. Attlee'nin ödünç verme ve kiralama ve terhis işlerinde bahsedileceği sanılmaktadır.

Kahire'de zelzele

Kahire 2 (A.A.) — Bugün burada saat 12,05 te nispeten şiddetli bir yer sarsıntısı olmuş.

Rudolf Hess Almanyaya naklediliyor

Londra 3 (A.A.) — Führer'in muavini Rudolf Hess, beklenmedik bir durum hasıl olmadığı takdirde sabahı İngiltereden Malndiff Court'dan ayrılacaktır. Hess'in Almanyaya nakli için hazırlıklar yapılmaktadır. Hava müsaade ettiği takdirde uçakla doğrudan doğruya Nürenberg'e götürülecek ve orada harb suçluları mahkemesinin önüne çıkarılmasını bekleyecektir.

Atina'da Türk heyeti şerefine ziyafet

Atina 2 (A.A.) — Anadolu ajansının özel muhabiri bildiriyor: Yunan Dış İşleri Bakanı M. Jean Politis, San Francisco'dan dönen Türk heyeti şerefine bir öğle ziyafeti vermiştir. Yemekte Türk maslahatgizarı Saip Kıran, elçilik erkânı, Millî Eğitim Bakanı Economou, basın müstesarı Dendramis, Dış İşleri Bakanlığı siyasi şerh müdürü Melas ve Bakanlığın İleri gelenleri de hazır bulunmuşlardır.

Ruhr, Rhin Fransızlar bu iki bölgeye ehemmiyet veriyorlar

Londra 3 (Radyo) — Paris'ten bildirildiğine göre, Fransızlar geçen Dış Bakan konferansının içtima günü yaklaşması münasebetle Ruhr ve Rhin bölgelerinin istikbaline büyük bir ehemmiyet veriyorlar ve bu iki sanayi ve maden bölgesinin sınımlı surette Alman kontrolundan hariç tutulmasını istiyorlar.

Çek heyeti de Paris'e gidiyor

Londra 3 (Radyo) — Dış Bakanları konferansında Çekoslovakya temsil edecek heyet yakında Londraya gidecektir. Şimal Bohemya halkı Lustal'nın Almanların elinden kurtarılıp Çekoslovakya'ya ihakını istiyorlar.

Preses Elizabet bir Yunan prensile evlenecek

Atina 2 (A.A.) — Kraliyetçi mahfillerden öğrendiğine göre, İngiliz veliahtı prenses Elisabeth ile Yunan prensi Philippe'in evlenmeleri bahis mevzuu olmaktadır. Prens Philippe Yunan prensi Andre'nin oğludur. Anne, si prenses Alice Mountbatten'dir.

Suriye, İngiliz sansürünün kaldırılmasını istiyor

Şam 3 (A.A.) — Suriye basını, Japonya ile muhasemat sona erdiği için, İngiliz askerî sansürünün kaldırılmasını istemektedir.

B. Churchill Şimal İtalya'da dinleniyor

Londra 7 (R) — B. Churrhill Şimali İtalya'da Konro gölü civarında bir köşkte albay Vuds namı müstearile istirahat etmektedir. B. Churchill, burada 15 gün kalmak niyetindedir.

Atom bombasının istikbali

Londrada toplanacak olan beşler konferansında müzakere edilecek

Londra 3 (A.A.) — Sunday Times gazetesinin siyasi muharriri yazıyor: Atom bombasının istikball, bu mesele Birleşmiş Milletlere tevdi edilmeden önce büyük devletin görüşlerini tanzim etmek için olsa bile muhakkak ki beş devlet Dışişleri Bakanlarının müzakere konularından birini teşkil edeceklerdir.

Bomba hakkında bir sonuca varılabilmesi için 4 şeyin incelenmesi gerekmektedir:

- 1 — İmalat sırrı,
- 2 — Bombaların kimin elinde bulunacağı,
- 3 — Hangi şartlar altında bombaların kullanılacağı,
- 4 — Bombaların imalinde kullanılan ve radioaktivite nesreden maddeler gibi ham maddelerin kontrolü.

M. Truman, İngiliz ve Amerikan hükümetlerinin sırrı kimsese ifşa etmemek niyetinde olmadıklarını açıkça söylemiştir. Bununla beraber, bu sl-

lâhin Birleşmiş Milletler teşkilâtı emrine verilmesine hiçbir zaman engel olmayacaktır. Fakat, bombaların nerede muhafaza edileceği ve bunların güvenliğini sağlamak için ne gibi tedbirler alınacağı meselesi vardır. Üçüncü nokta muhtemel olarak birçok münakaşalara sebep olacaktır. Halkın büyük bir kısmı bu silâhın kullanılmasına şiddetle muhaliftir.

Bir küçük devlet Dışişleri Bakanının bu konu etrafında yürüttüğü fikir lığı çeker mahiyettedir. Bakan, atom bombasının kullanılmasını icabettiği takdirde, mütecaviz devletin su veya bu şehrin tamamen tahribedileceğinden haberdar edilmiş ve böylece bu devlete bu şehirdeki halkı boşaltmak imkânının verilmesini teklif etmiştir.

4 üncü noktaya gelince, genel olarak madenlerin kaynakları, bilindiği için istihallerin kontrolü, tabii kolay olacaktır.

Yugoslavyada intihabat

Serbes seçim Tito - Subasiç anlaşmasının esasıdır

Londra 3 (A.A.) — Yugoslav Müesses meclisinin 11 kasımdaya yapılması hakkında Mareşal Tito tarafından ileri sürülen teklifi bahis mevzuu eden Londra yorumcuları bu kararın, Londradaki Yugoslav hükümetiyle Yugoslavyadaki Tito kurtuluş hareketi arasında bir köprü vazifesi görmüş olan Tito - Subasiç anlaşmasının esas noktalarından biri olduğunu dikkatli çekiyorlar.

Mihakkika Tito - Subasiç anlaşması her şeyden evvel müstakbel Yugoslav devletine ait katı şekli, halkın serbes seçeceği bir kararla, yani serbesçe olan bir müessesas meclisi tarafından intihabını derpiş etmekte idi. Bu genel oy devlet şeklinin ya kralçılık veya Cumhuriyet olmasına karar verecektir.

Anlaşmanın ikinci olarak derpiş ettiği nokta, seçimlerin serbesçe yapılmasını, herkesin açık yürekle hareket edebilmesini, bir dereceli seçimin tabiiğini, düşmanla işbirliği yapmaması olan grup ve şahıslara parti veya siyasi birlikler kurmak ve adaylarını tayin etmek hakkının verilmesini sağlamak idi. Yeni seçim kanunu çıkarılmıştır. Bu kanuna ait tafsilâtı verecek haberler Londrada beklenmektedir.

Geçen şubatta Kırmıda toplanan konferans Tito - Subasiç anlaşmasını tasvibetmiş ve bu anlaşmanın derhal yürürlüğe girmesini tavsiye etmiştir. Kırmıda yapılan bu demec Müttefiklerin Yugoslavya hakkındaki son demecidir.

Trieste üzerinde Yugoslav iddiaları

Beyrut 2 (R) — Yugoslavya'nın Prag sefiri Sernet yapmış olduğu beyanatta Trieste meselesine temas etmiştir. Sefir, bu meselelerin Yugoslavya için arzettiği ehemmiyeti belirtmiş ve Trieste'nin Yunan bir limanı olması arzu edildiği takdirde buranın Yugoslavya'ya terki lâzım geleceğini bildirmiştir.

Sefir, Trieste meselesinin Dantzig meselesine benzetilmesini lâzım geldiğini ve Yugoslavyanın Trieste limanının bir kısmını Çekoslovakya'ya tahsis edeceğini söylemiştir.

Hitler sağmış

Muavini Borman, gizli bir radyoda bu iddiada bulunmuş

Londra 2 (A.A.) — Reuter: Aftonbladets İsveç gazetesi muhabirinin bildirdiğine göre, Berlin'de Zehlendorf Alman polis teşkilâtı şefi Voss ile Prusya Devlet bankası müdürü Voght'un katlinden sonra Hitler'in muavini Martin Borman gizli bir radyo istasyonundan iki dakika konuşmuştur. Borman kısa mesajında Hitler'in ölmemiş olduğunu, Almanya'da bir yerde ve sıhhatte bulunduğunu söylemiş, eski ve sadık nazilerin Goering ve diğer nazilerin muhakeresi başlayınca yeniden seslerini istittireceklerini ilâve etmiştir.

Berlin 2 (A.A.) — Reuter: Bell başlı Alman harb suçlularından Martin Borman muamması henüz halledilmemiştir.

Berlin'deki İngiliz makamları, bugün, Borman'ın nerede saklandığına dair hiç bir malumatı olmadığını bildirmişlerdir. Borman'ın Amerikan bölgesinde saklı olduğu sanılmaktadır. Rus makamları da bu hususta hiç bir malumat olmadığını bildirmişlerdir.

İtalyan müstemlekeleri

(Baş tarafı 1 inci sahifede)

Rus nüfuzu ile tehlikeye girdiğini görmeyen Müttefiklerce arzu edilmediğini söylüyorlar.

Sömürgelerinin İtalyaya ladesini istemiyenler ise, nüfuz bölgeleri siyasetinin yeniden ortaya çıkmasına itiraz ediyorlar. Bunlara göre iyi bir sömürgeci devlet olmadığını isbat etmiş olan İtalyaya bu toprakları sadece Rus nüfuzuna karşı bir tampon vücuda getirilmesi için lade etmek San Francisco anayasasının açıkça ihlali demek olacaktır. Bu, Müttefiklerin zararına olarak düşmana yardım etmek olacaktır. Zira bütün dünya billiyor ki Araplar ve Habeşler İtalyan kontroluna şiddetle muarızdır.

Her ne kadar M. Byrnes, bu husustaki fikrini henüz izhar etmemişse de söylendiğine göre, kendisi Londrada mutavassıt bir plan teklif etmek fikrinde. Bu plana göre, İtalya kendi sömürgelerini Birleşmiş milletlerin kontrolu altında idare edeceklerdir. Birleşik Amerikan Yunanistanı vermek istediği On iki Adu ve hakkında henüz bir karar verilmemiş bulunan Pentelleria adası bahis mevzuu değildir.

Orta Şark meseleleri ve Irak

İskenderiye 2 (A.A.) — Londrada Orta Şark meselelerine dair cereyan eden müzakereleeri göz önünde bulunduran Irak hükümeti müzakerelerde hazır bulunmak ve hâlen Londrada bulunan rap heyetleri bakanlarla işbirliği yapmak üzere Arap Birliği genel kâtabinin Londraya gönderilmesi ni teklif etmiştir.

Mısır Lükümeti teklifi derhal nazarı itibara alır.

Cezayir Belediyesi Arapça dilekçe kabul edecek

Cezayir 3 (A.A.) — Müslüman Fransızlar bundan böyle Belediye Arapça dilekçeleri ve rebileceklerdir. Bunu kararlaştıran Cezayir Belediyesi dilekçelerin Fransızcaya tercümesi vazifesi idare memurlarına vermiştir.

Gün Doğmadan Paris

EDEBİ ROMAN

Yazan: Louis Bromfield Tercüme eden: Vâ . Nû

Tefrika No. 44

kendisine öğretilen her şeyin timsali. Lisa hayatına bir kartal suretinde tekrar gelmişti. Bu öyle bir çığır rüyaya idi ki, semboller bir fantezi modelli tertibetmek için sıraya diziliyordu Kuşların Kırılacağı, Lisa'nın suretindeydi. Vücudu bir fil dışı beyazlığına; koyu saçları, şeffaf mavî gözleri, tatlı sesi. Fakat bu Lisa suretindeki kadında, Von Wessellhoff'a reddetsin diye öğretilen her şey mevcuttu. Amerikalıydı, mezur bir irk. Aktristi. İhtimal fahişe. Hiç değışile parayla tutulmuş bir kadın. Lisa'nın bu şekilde belirmesi yakışır mı! Swabiali o'duğu için bir Prusyalı ailenin ortasında, uğradığı hakaretlerin intikamını almak istiyor gibiydi. Uykusuz geçirdiği bir geceden sonra, şafak sökmesine doğru, sevecek yerde artık ondan nefrete başladı. Fakat ondan kurtulmanın imkânı yoktu.

Ertesi sabah, Nicky gittikten sonra, Roxie, yatağında, uzun müddet düşünce kaldı. Pembe satenden çifte perdeler hâlâ kapalıydı. Karanlıkta yalnız olduğu için, şimdi her şey ona, daha vâzih, fakat daha korkunç görünüyordu. Vüzuha ihtiyacı vardı; zira, hayatı müşevves ve endişe dolu bir hal almıştı.

Uzandıgı yerde evvelâ şunu düşündü: «— Ne yol takibettiğimi bilmediğim için bu böyle. Birine, yahut bir şeye hakiki şekilde asla bağlanamadığım için bu böyle. Korkuyorum, çünkü, ne yaparsam yapayım hayatım başka hayatlara karışmış bulunuyor. Onlardan kaçmam imkânsız. Zira, Nicky'ye de aşığım. Şimdiye kadar hep, istediğimi yapmakta, beni yorandan, canımı sıkından, yahut korkutandan kaçıp gitmekte hürdüm. Şimdi kaçamıyorum.»

Anladığı şekildeki hayat, şimdi değişmişti, kaybolmuştu güya hiç mevcudolmamış gibi silinmişti. Evinde, yanbaşında, kubbeli mahzeninde, gizli cemiyetin korkunç zincirleriyle bağlı bulunduğu insanlar, Maxim'de, masanın üzerinde, dün gece bir aralık görebildiği gazeteyi basmakla meşgulüdü.

İlk hakikate, şu son gece, Nicky,

yanbaşında bir hayvan basitliğiyle uykuya daldığı vakit şafak sökerken ansızın ermişti. Başına gelenler karşısında hayretlere kapıldı. Hakikaten ona ne olmuştu? Güya, birdenbire ona bir ruh nazil olmuştu. Evvelce kavramadığı, hattâ tanımadığı birçok şeyleri sezme için yeni bir hissi belirmişti. Evvelâ, Luigi'nin ve ailesinin korkan, ye'se kapılan mütecellere karşı gösterdiği o harikulade ve samimî sadakat. Halbuki bir barnak ve hımaye vadedenler o mütecelleri terketmişlerdi. Léon'un inatçı ve acıkararını kışfetmişti. Bu karardan evvelce de asla şüphelenmiş değildi. Sonra, Nicky'deki değışiklik. Sanki delikanlının bütün eski kusurları yerlerine şimdiki artık bir endişe, bir ümitsizlik ârız olmuş ve bunlar da dağılmıştı. Zira, şu anda bir gayesi vardı. Léon'un söylediklerinin doğru olduğunu genç kız vâzih şekilde görüyordu. Nicky, esasında, jigolo olmaktadır ziyade haydut olmak için yaratılmıştı. Binbaşî yüzünden de, Maxim'deki genç zabıtlar yüzünden de hayretlere düşmüş bulunuyordu. Masum ve tecrübesiz olduğu için değil, bu dünyada kötü huyların ve his dalâletlerinin en gayri insani ve telâşa düşüren bir hal garipleri bile oldukça müşterektir. Hayrete düşüştü, bütün bu adamlarda bulunmasıydı. Genç kız, hayatında pek az Alman tanımıştı. Hele Prus-

yahlara hiç raslamamıştı. Bu düşüncelerini birine açmak arzusunun duyuyordu. Fakat duygularını, nasıl ve kime anlatabileceğini kestiremiyordu. Nicky, sabırsızlıkla onun sözlerini kesiyordu. Zira, delikanlı, düşünceleri değil fiylyatla yaşamaktaydı. Léon ise sadece şöyle cevap veriyordu: «— Ben sana söylemiştim ya!»

Kız da fikirlerini anlatabildiğinden katiyen emin değil. Çünkü argo konuşmayı, ve sadece şahsiyle ve mesleğiyle doğrudan doğruya alakadar ehemmiyetsiz sözler söylemeği İtalya dedinmiş. Bu düşünceler karşısında, bugüne kadar sanki hiçbir şey anlamamış, hattâ en basit hakikatleri kavrayamamış gibi kendisini cablı ve gayet haklı hissediyordu. Derin ve izahatlı bir ruhun âni şekilde insanda belirlenmesi ne alelade, ne de rahat bir valettir. Bu durum insanların başlarına hayatta bazan pek geç gelir. Geleceği nispete dayanılmaz güç olur; ve o kadar da yoldan çıkarılır. İşte şimdiki Roxie'de böyle değışmeler oluyordu. Claridge'nin penceresinden geri döndüğü, zira Alman askerlerinin Champs Elyses'den geçmeleri manzarasına tahammül edemediği andan itibaren yavaş yavaş bu hal kendisine gelmişti. İçinde bir ruh doğuyordu. Bu tekevvün onu şaşırıyordu, muazzebiediyordu. Çünkü

evvelce, asla hiçbir şey ona tesir etmemişti. Benliğinde bir tahavvül meydana geliyordu. Hattâ Nicky'ye karşı olan hislerinin mahiyetinden bile. Daha evvelki hisleri ona, Adı, şehvani ve ayıp görünüyordu.

Öğleden biraz evvel, kahve istemek için zil çaldı. Nicky'nin metrdotel olarak tuttuğu adam, ona kahveyi epeyce müddet sonra getirdi. Roxie, zile bastığı vakit, sanki evi temizlemekle meşgulmuş gibi sırtına çığızlı bir usak yeleşti giymişti ve ceketisizdi. Hizmetkardan başka bir şey olduğuna dair hiçbir alâmet yoktu. Tecrübeli ve kayıtsız görünmek vazifesini mükemmel olarak yapıyordu.

Usak, genç kıza, her işin arzu ettiği gibi olup olmadığını sordu. Roxie de cevap verecek yerde onun gözlerinin içine bakarak:

— Anlıyorum. Yapmak yapmanıza hacet yok. — dedi.

Erkek, ifadeden tamamen arı sıyah gözlerini kadına çevirdi ve sordu: — Nasıl yapmıyacak, madam?

(Arkası var)

Takvim											
Ramazan 26 — Hızır 121											
İnsağ Güneş Öğle İkinci Ak Yatsı											
E. 9.03 10.48 6.33 9.13 12.00 1.35											
V. 4.43 6.29 13.13 16.53 19.39 21.16											

AKSAMANDAN AKŞAMA

Yeni sulh dünyasında
«disiplin» fikri

«Disiplin», faşizmin dayandığı bir kelimeydi. Şimdi bunu kul lanmak bile tehlikelice görünür. Faşizm, öyle bir nizamdı ki, tek mil meslekleri merkezden idare edip inhisar halinde kendi teşkilâtlandırdı; sonra, bizzat orkes tra şefi gibi kumandaya başlardı:

— Sen istihsalı şu kadar arttır! Sen şu fiatı koy! Sen yüzde şu nispette mesalini arttır! Sen daha eksik çalışarak, geri kalan zamanını falan işe sarfet! Sen ruhunu şu yolda hazırla! Hepiniz benim gibi düşünün hissediniz! Rap, rap, rap! Marş iler! Selâm çak!

Ve bütün bundan gaye, yıkılmağa namzet köhne bir cihanı, yeni tarz tedbirle desteklemek, ti, Disiplin, istismarcı bir milletin istismarcı bir sınıfının, ul traistismarcı bir zümresinin elinde, insanlığın ağzına takılmış kanatıcı ve sert bir gem gibiydi. Çizilen yoldan biraz sağa sola şaşım mı, al böğrüne bir mahmuz, al sırtına bir kamçı!

Onun için şimdi artık «disiplin», siyasi yazıların gözde kelimesi olmaktan çıktı, Modası geçti, Turfa oldu! Kimsenin kullandığı zar mı?... Bilâkis, yerine, tamamlıye vit bir mefhum olan «hürriyet», tahta çıkarıldı. Es kiden bütün Avrupa da âdetâ yasa, yahut yarı yasadık olan bu kelimeyi, dillerde, dudaklarda, gözüllerde yayatıyoruz. Her gün tazeleyip tazeleyip ortaya koyuyoruz. Amerikanın, elinde meşale tutan hürriyet heykeli! Ve bütün dünyanın artık nüvesini teşkil edecek olan hep kabullendiği, müz dört hürriyet... Varolsun!

Evvelâ: Doğsun; sonra varolsun; daha sonra çok yaşasın!

Fakat mücerret «disiplin» nasıl faşizm damgalı ise, mücerret «hürriyet» de öyle liberalizm damgalıdır. Birinin olduğu kadar öbürünün de — birer bakıma — tarihi ve rejimsel devreleri geçmiştir. Zira, hürriyeti de insanlık alabilirdiğine tecrübe etmedi değil. Alabilirdiğine kazanmak hürriyeti, istediği zaman fabrikaları kapatıp işçileri sokağa dökmek hürriyeti, cebini dolurup paraları başka yerlere aktarmak ve sefahete sarfetmek, köpeğine miras bırakmak hürriyeti; nihayet, plânsız, rotasız bir cemiyet ortasında burjuvaların kâh bolluk ve kâh darlık buh ranlarıyla iflâslara; proletaryayı da milyonluk işsizliklere sürüklemek hürriyeti.

Burjuva liberalizminin hürriyeti buydu. O yüzden dünya epey bir anarşi manzarası arzetti. Neticeleri biliyoruz: Liberal akideler, vatanları olan İngiltere'de bile pratiği kaybettii.

Aman, bu tenkidten sonra, yine o mahut, o meşum «disiplinli hürriyeti» tâbirine yuvarlanmamız! Üstümüzü, başımızı, kendimizi ve şerefimizi kırletiriz!!! Zira o da faşist terimleri arasındadır. Yeni sulh dünyasında gerçi bir nevi «disiplinli hürriyet» e büyük ihtiyacı var ama, ona başka bir istilâh bulmalı, bulunmasını da, dil kurumuna, yahut Nureddin Artan'a terk ediyorum.

Esliğine vardığımız devirde her ne kadar demokratik teşkilâtın türlüüne, — (işçi fırkası, çiftçi fırkası dahil; basın hürriyetinin alabilirdiğnesi dahil; kısacası dört hürriyetin dördümlün de yüzde yüzü dahil) — hepsine, hepsine şiddetli ihtiyacı varsa da, bunun bir «elbirliği sulhu dünyası» olacağını unutmuyalım: Büyük devletler anlaşmasını yeni başına, da küçük devletler hayatının âhengi, bölge uzlaşmaları, yıkılan dünyayı tekrar yapıpakin fennin mümkün kıldığı yeni refahlara kavuşturmak. Önümüzde görülen manzara budur. Ve nihayet, hâdiselerin bizi götürdüğü sosyalizm ki, o da bir «plânlı cemiyet»tir; karakteri itibarile, hürriyeti de, disiplini de mezceder. Hürriyet âla amma, baktın hele, disiplin yine lâzım oluyor: Su farkla ki, orkestra şefinin değneği, yıkılmağa namzet köhne bir cihanı desteklemek için tedhikâtı sallanmayacak. Disiplin, artık, hür insanların menfaatlerini gözetir bir şuur ile anıhyarak; milletler arasında, sınıflar arasında, fırkalar arasında, rakipler arasında, bölgeleer arasında yapıcı bir işbirliği tesisine yarayacak. 1945 in zaruretleri budur. Aynı zaruretler,

ŞEHİR HABERLERİ

Pahalılığı
önlemek

Ticaret Bakanlığı, odaların kararlarını inceledi

Hayatı ucuzlatmak için alınması lâzım gelen kararları tesbit edilen ve toplantıları İstanbul'da yapılan Ticaret odaları muhahasırlarının kararları Ticaret Bakanlığınca incelenmiştir. Bu rapordan Bakanlık ancak bir fikir edinmiştir. Ucuzluk etrafındaki kararlar Bakanlıklar arasında yapılacak temaslardan sonra kararların tatbikına geçilecektir. Şimdiden sonra hiçbir maddenin satış fiyatında bir yükselme esas kabul edilmeyecektir.

Yağ bürosu faaliyette

Ticaret Bakanlığında ihdas edilen yağ bürosu, nebati yağlarla zeytin yağları hakkında alınan kararların tatbikını incelemektedir.

Hakiki yağ rekoltesi tamamen anlaşılardan sonra kararın açıklanmasına geçilecek ve yağ hakkında alınan esaslı kararlar anlaşılacaktır.

Halka ucuz odun dağıtılıyor

Mahrûkat Ofisinin bayi depoları bugünden itibaren odun satışına başlayacaklardır. Odunun kesilmiş olarak nakil vasıtasına teslim edilmek şartile beher çekiş 12 liradır. Her alle en çok beş çekiş odun alabilecektir. Fazla almak isteyenler Mahrûkat Ofisine müracaat edeceklerdir. Depolardan ticaret maksadile odun alanlar millî korunma mahkemesine verileceklerdir.

Ulaştırma Bakanı İzmir'e gitti

Bir kaç gündün beri şehrimizde bulunan Ulaştırma Bakanı general Ali Fuat Cebesoy dün sabah Ege vapurile İzmir'e gitti. Bir kaç gün İzmirde kaldıktan ve Fuarı yezdikten sonra Ankara'ya dönecektir.

Kuyu içinde bayılmış

Yedikulede Kazıkçesmede kuyu temizleyiciliği yapan Nuri İsminde biri, o civarda Yusuf adında birinin evindeki kuyuyu tamir etmek üzere kuyuya inmiş, bir müddet sonra pis havanın tesiriyle bayıldığı görülmüştür. Nuri, derhal kuyudan çıkarılmış, yarı ölü bir halde Yedikule Ermeni hastanesine yatırılmıştır.

Denize düşerek öldü

Kadıköyde Bağdat caddesinde Marmara apartmanında altıncı katda oturan Ahmet Kösele dün akşam vapurla Büyükdadan Bostancıya gelirken, ansızın fenalaşarak düşmüş ve ölmüştür. Cesedi muayene eden Adalet doktoru gömülmesine izin vermiştir.

İki sandal battı

Dün akşam üzeri iki deniz kazası olmuştur: Karagömrükte oturan 13 yaşlarında Kemal arkadaşları Osmanla beraber Samatryan bir sandalla denize açılmışlardır. Bir müddet sonra sandal su alarak batmıştır. İki çocuk denize düşmüş ve etraftan yetişenler tarafından kurtarılmıştır.

Yeniköyde sandalacı Ahmet de, kayığına Eytübe götürmek üzere Yeniköyden hareket etmiş, fakat az sonra sandal su alarak batmış, Ahmet de denize düşmüştür. Etraftan yetişenler Ahmedimuhakkak bir ölümden kurtarmışlardır.

İllaçtan zehirlenmiş

Tarlabaşında Bostan mahallesinde Nişan sokağında yirmi üç numaralı evde oturan yazmacı Mustafa, göğüs darlığı hastalığı için kendisine sağlık verilen bir ilacı içtikten sonra zehirlenme alâmları gösterdiğinden Beyoğlu hastanesine yatırılmıştır.

Rusyanın da, Amerikanın da alkışları ortasında Çin burjuva liderleriyle komünist liderlerine kadeh tokuşturuyor. Bu da, beşeriyetin bir boğuşma devrinden sonra, «hür insanlar arasında faatlerini gözetir bir şuur ile anıhyarak; milletler arasında, sınıflar arasında, fırkalar arasında, rakipler arasında, bölgeleer arasında yapıcı bir işbirliği tesisine yarayacak. 1945 in zaruretleri budur. Aynı zaruretler,

(V. N.Ö.)

İthalât düzene konuyor

Bütün ithalât izine tabi olacak

Ticaret Bakanlığı tarafından ithalât hakkında verilen kararların esasları

Ankara 2 (TAN) — İthalâtın tanzim ve kontrolü için Ticaret Bakanlığınca alınan kararları ihtiva eden 111 sayılı tamim yarin Resmî Gazetede çıkacaktır. Bu tamimde her türlü ithalât, önceden müsaade usulüne tâbi tutulmuştur. İthalâtçı ve ihracatçı birliklerine yeni vazifeler verilmiştir. İthalât müsaadelerinin mühim bir kısmı doğrudan doğruya birlikler tarafından verilecek ve Ticaret Bakanlığından ayrıca müsaade almağa ihtiyaç kalmıyacaktır. Esasen bugünkü ithalât kontrol edilmekte idi. Ancak bu kontrol yalnız birlikler mevzuatına dayandığından müeyyidesi zayıftı. Yeni sirkülerle bu kontrol Millî korunma kanununa istinat ettirilmiştir.

Yeni tamim mevzuatına göre mevcut formalitelerin azaltılmasına çalışılmış yeni formaliteler konulmuştur. İthalât müsaadelerinin müddeti 4-8 aydır.

İthal edilecek mallar için bu müddet daha uzundur. Henüz barış şartları tamamen avdet etmediği için ticareti sıkı tutmak maksadile müddetler uzun tutulmuştur. Dünyada minimum şartları iyileştirdiği zaman bu müddetler kısaltılacaktır.

Memleket ihtiyaçları

İthalât müsaadelerinin verilmesine getirilecek malın memleketin ihtiyaçlarına uygunluğu, ekonomizmdeki ehemmiyet sırası, fiyatın derecesi göz önünde bulundurulacak ve bu bakımlardan lüzumlu vasıfları haiz olan

mallar döviz mevcudumuzun imkânları nispetinde ithal edilecektir. Bir bakımdan sıral ve sıral teslisler türlü istihsal ve nakil vasıtaları sanayinin iptidal maddeleri birinci derecede ithale çalışılacak mallardır.

İthalât maddelerinden geniş halk tabakalarının ihtiyacını karşılayan mallara ehemmiyet verilecektir. Tamimin muvakkat maddesinde evvelce müddetsiz olarak birliklerce verilmiş bulunan müsaadelerin tâbi tutulacağı muamele yazılıdır. Bu müsaadeler en yenisi 6 aylık olmak üzere 2-3 sene denberi verilmekteydi. Muvakkat madde ile tesbit edilen bir aylık müddet içinde bunların ciddi teşebbüsler olduğu ispat edilmediği takdirde bunlar iptal oluncaklardır. Bu suretle bundan sonra her zaman elde ne miktar ithal müsaadesi bulunduğu ve vadelerin ne zaman olacağını bilmek mümkün olacaktır.

İthalâtçı birlikler

Ticaret Bakanlığının İstanbul, İzmir ve Mersinde bulunan üç ithalâtçı birliğinin bu yeni tamim tatbikatında çalışmalarını temin maksadile İstanbul İthalâtçı Birliğine nazım-lik vazifesi verilmiştir. İstanbul İthalâtçı Birliği Ticaret Bakanlığı ile daha yakından temas edecek, diğer birliklerin çalışmaları düzenlenecektir.

Ankara'da bulunan sipariş bürosile İngiliz - Amerikan bürosunun çalışmaları sona erecektir. Bunların elindeki evrak tasfiye edilecektir.

1946 belediye bütçesi

Normal şartlara ve şehrin ihtiyaçlarına göre tanzim edilecek

İstanbul Umumi meclisi, kasım ayında yeniden toplanacaktır. Bu toplantı bilhassa 1946 bütçesinin tetkik ve müzakeresine tahsis edilecektir. Bu seneden itibaren mall yıl ile takvim yılı birleştirilmiştir. Ocak ayı mall yılın da ilk ayı olacaktır.

Umumi meclisi, İstanbulun hem Belediyesi, hem de Vilâyet Hususî idaresi bütçelerini tetkik ve kabul etmek vazife ve mevkilindedir. Bütçe altı sene denberi devam eden harbin memleketimizdeki akislerine ve tesirlerine uygun şartlara ve ancak zaruri masraflara göre hazırlanmaktadır. Fakat bu sene harb bittiğinden ve 1946 senesinde mümkün merhtebe normal şartlar tahakkuk edeceğinden, yeni sene bütçesinin de hüviyeti farklı olacaktır. Evvelâ İstanbulun imar faaliyetleri, sonra da harbin doğurduğu içtimai zaruretleri ve mahrumiyeti önlemek için içtimai yardım mevzularına geçen yıllardan daha fazla yer ayırmak zarureti göz önüne alınacaktır. Bunun temini için de diğer bazı masraflarda tasarruf yapmak lâzım gelecektir. Bunun için bazı fiisaların mahiyetleri de değıcecektir. İmar bahsi, İstanbulu mâmur bir hale getirmeye gaye eden Belediye'nin ön plâna aldığı bir

mevzu olmakla beraber, İstanbul şehrinin bugünkü gelir kaynaklarıyla büyük imar hamlelerini başarmak kabiliyetli olamamaktadır. Fakat İstanbul'da bilhassa şehrin 500 üncü yıldönümü minasebetile yapılması kararlaştırılan imar programı vardır. Bunun devlet bütçesiyle tabiki temin edildiği halde, Belediye de imar faaliyetini buna uyduracaktır. Bu bakımdan 1946 Belediye bütçesi imar sahasında yeni bir hususiyetle hazırlanacaktır. İçtimai yardım da harbin bitmesi itibarile şehrin ihtiyacına daha uygun şekilde tanzim edilecektir. Bu bahsi de bu sene yenilikler ve hususiyetler olacaktır.

Diğer taraftan şehir imar ve idare edilebilmek için Belediyenin muhtacolduğu gelir kaynaklarını arttıracak bazı teşebbüslere girişilecektir. Bütçede ki varidat yekününü kabarmak için vergi yükünü arttırmağa hükümet taraftar olmadığundan, İstanbul halkına bür olmadan yeni gelir kaynakları bulunması için esaslı bir tetkik ihtiyacı görülmektedir. Esasen bu maksatla Umumi meclisi âzasından bir komisyon da seçilmiştir. Bu komisyon bugünkü şartlara göre yeni bir proje hazırlıyacaktır.

Bakırköyünde sivrisinek mücadelesi

Bakırköyünde sivrisinek mücadelesi hararetle devam ediyor. Sivrisinekler geçen seneye nispetle epeyce azalmıştır. Fakat sivrisinek mücadelesini engelle uğratan bir nokta vardır. Barut-hane caddesinde, Belediyeye ait ve içi senelerdenberi değıştirilmemiş, üstü yosun tutmuş su ile dolu açık büyük bir havuz vardır. Bu havuzda üreyen sivrisinekler Zeytinlik mahallesine de gılmaktadır. Sitma mücadele dairesi bu havuzun boşaltılması için Belediyeye birçok defalar başvurduğuna halde, müracaatlarına ehemmiyet verilmemiştir. Belediye, kanunen sivrisinek mücadelesini desteklemek mecburiyetindedir. Mücadele heyetinin müracaatlarına rağmen, bu sivrisinek ocağını olduğu gibi ipka etmesi doğru değildir. Merclinin dikkat nazarını çekeriz.

Akdeniz vapur seferlerinde tadilat

Doğru Akdeniz seferlerinde yeniden alınması icadeceğ kararları Denizyolları genel müdürlüğü tarafile müdürü B. Enis tarafından hazırlanarak genel müdürlüğe verilmiştir.

Genel müdürlük teklifi Ulaştırma Bakanlığınca sunacak ve üstüki müteakip tatbiki geçilecektir.

At yarışları

Koşular sürprizli geçti. Çağlıyan tahminler hilafına yarış kaybettii

İstanbul at yarışlarının dokuzuncu hafta koşularına dün büyük bir kalabalık önünde Vellefedi koşu mahallinde devam edilmiştir. Ay başı bulunuşu ve geçen haftaki büyük sürprizden sonra üçlü bahsin doğu para verişli üçlü bahis bileterine büyük bir rağbete sebeb olmuş ve daha ikinci koşu başlamadan çok evvel favori atların bileterleri kâmilan satılmıştır. Buna rağmen son koşunun büyük favorisi Çağlıyan, bütün tahminler hilafına Yılmaz Rusene geçildiğinden, müşterek bahis oynayanların ekserisinin hesapları altüst olmuştur. Koşuların tafsilâtı:

Birinci koşu

İki yaşlı saf kan İngilizlere mahsus olan bu koşuya bir at kaydedildiğinden, yarış yapılmadı ve Zifrid, 4500 liraya talip çıkmadığından, satılmadı.

İkinci koşu

Üç ve ykırı yaşlı İngiliz at ve kısırakları arasında 2000 metrede yapılan bu koşuda Sabareftar birinci,

Burgaz ikinci oldu. Ganyan 230, ikil bahis 175 kuruş verdi.

Üçüncü koşu

Amatörlerin idare ettiği centilmen koşusu üç ve yukarı yaşlı her irka mensup at ve kısıraklar arasında ve 2400 metrede yapıldı. Buket birinci, Komisarj ikinci, Hümayun üçüncü oldu. Ganyan 105, ikil bahis 170 kuruş verdi.

Dördüncü koşu

Üç yaşlı saf kan Arap erkek ve diş tayları arasında 1600 metrede yapıldı. Yunt birinci, Nurcan ikinci, Venüs üçüncü oldu. Ganyan 250, plâseler 135, 120, ikil bahis 525 kuruş verdi.

Beşinci koşu

Dört ve yukarı yaşta saf kan Arap at ve kısırakları arasında 2000 metrede yapıldı. Yılmaz Rusen birinci, Çağlıyan ikinci, Güzel Bursa üçüncü oldu. Ganyan 530, plâseler 160, 110, ikil bahis 620, çift bahis 1120, üçlü bahis 1225 kuruş verdi.

ŞAZİ Tezcan

Kupa maçları

Bazı karışıklıklar oldu Süleymaniye maçlara girmedi

Kupa maçlarıyla yeni futbol mevsimine dün beş statta birden başlanmıştır. Mevsimin ilk maçları olduğu cihetle bazı karışıklıklar olmuş ve bu arada Süleymaniye kupa maçlarının tertip şekline itiraz edecek her sene üçüncü turlarda maçlara girdikleri halde, bu sene ilk turlardan itibaren maçlara ithal edilmelerinin haksızlık ve hiçbir esasa dayanmadan hazırlanmış bir program olduğunu ileri sürerek dün kupa takım çıkarılmıylardır.

Fenerbahçe stadında Anadolu Deftedar maçıında her iki takım sahaya geldiği halde, hakem lisanlarının eksik olduğunu ileri sürerek maçı oynatmamıştır. Şeref stadında da bir maça iki hakem birden tayin edilmiş ve kur'a çekerek maçı bir tane idare etmiştir. Vefa stadında da tayin edilen hakemlerden üçü gitmediklerinden, maçların birisini saha komiseri bulunan 52 yaşında B. Salm Turgut idare etmek fedakârlığına bulunmuştur. Yapılan diğer maçların neticeleri şunlardır:

Elektrik - Hallice 4 - 0, Denizgücü - Doğuya 6 - 3, Taksım - Beylerbeyine 1 - 0, Taşkök - Alembara 8 - 4, Beşoğlu - Hasköye 2 - 1, Hırsar - Hilâle 6 - 1, Topkapı - Barutçüğüne 6 - 2, İ. Spor - İstiklâl 7 - 1, Emniyet - Sümerspora 2 - 1, Galata - Boğaziçine 8 - 1, Demirspor - Eyübe 4 - 0, Kasımpaşa - Ramlye 3 - 0, Unkapanı - Süleymaniye — hükmen — galip gelmişler, Vefa ile Davutpaşa 4 - 4 berabere kalmışlardır.

Fuar kupası maçları

İzmir 3 (Telefonla) — Fuar kupası maçlarına devam edilüyor. İstanbul ile Ankara takımının beraberliğinden sonra, dün ikinci maç Ankara - İzmir karma takımları arasında yapılmıştır. Alasacak stadyumunu dolduran seyirci kalabalığı arasında şehrimizde bulunan Millî Eğitim Bakanı B. Hasan Ali Yücel, Vahi ve Belediye başkanlarıyla urada bulunan millet vekilleri de vardı. Seyirci sayısı 6000 den fazla idi.

Maç çok heyecanlı olmuştur. Birinci devre 0 - 0 berabere bitmiştir.

İkinci devrede İzmir takımı ilk golünü kaydetti. Ankara takımından Yusuf, havaya fazla sıçradığından yaralandı ve müsait takım bu yüzden 10 kişiyile devam etti.

İkinci devrede Ankaralılar 1, İzmirli de 1 gol daha yaptılar. Bu suretle maç 2 - 1 İzmirli lehine neticelendi.

Bugün İzmir - İstanbul karma takımları karşılaşacaktır.

RADYO

ANKARA RADYOSU

Yarın sabahki program

18 Dans orkestrası, 18.45 Müzik:

(Pl.), 19 Haberler, 19.20 Geçmişte bugün,

19.25 Karışık şarkılar, 19.50 Konuşma, 20 Müzik, 20.15 Radyo Gazetesi,

20.45 Yurttan sesler, 21.15 Konuşma, 21.30 Müzik: (Pl.), 22.10 Müzik: (Pl.), 22.45 Haberler.

Bugünkü program

7.30 Müzik: (Pl.), 7.45 Haberler,

8 Müzik: (Pl.), 12.30 Karışık şarkılar,

12.45 Haberler, 13 Müzik: (Pl.)

Yunanistanda buhran

Başbakan, Parti liderlerini toplantıya çağırdı

Londra 3 (Radyo) — Atina'dan bildirildiğine göre Başbakan muavini ve İçe Bakanı Varvarosos istifaya etmiş ve istifası kabul olunmuştur. Naip Damaskinos'un Londra'ya hareketi arifesinde bir kabine buhranını önlemek için sarfedilen gayretler netice vermemiştir.

Başbakan Vulgaris, vaziyeti görüşmek için bugün eski Bakanlarla parti liderlerini toplantıya çağırmıştır. Başbakan yarın akşam radyoda konuşacak ve kabinenin iktisadi siyasetinde bir değışiklik olmayacağını bildirecektir.

Londra 3 (Radyo) — Yunan hükümeti Yunan Makedonyasında Slâv halkına mezallim yapılmakta olduğuna dair Yugoslavya tarafından ileri sürülen iddiaların İngiliz, Amerikan, Fransız ve Rus temsilcilerinden mürekkep bir heyet tarafından tahkik için Belgrad hükümeti tarafından vekil olan teklifi kabul etmiştir.

Adliyede yaz tatili sona eriyor

Adliyede yaz tatili eylülün 5 inde bitecektir. 6 Eylül Perşembe günü bütün mahkemeler tekrar faaliyete geçeceklerdir.

Bayındırlık ve Maliye Bakanları Ankara'ya gittiler

Evvelki gün şehrimize gelen Bayındırlık Bakanı B. Sırrı Day ile Maliye Bakanı B. Nurullah Esat Sümer dün akşamki eks. presle Ankara'ya dönmüşlerdir.

Bayramiç orta okulu resmî oldu

Bayramiç 2 (A.A.) — Geçen öğretim yılında özel olarak açılan ve bir yıl içinde bütün noksanları tamamlanan Bayramiç ortaokulu, bu öğretim yılı içinde Millî Eğitim Bakanlığınca resmî kadroya alınmıştır.

Tekel Bakanı Trabzon'da

Trabzon 2 (A.A.) — Gümrük ve Tekel Bakanı Suat Hayri Ürgüplü dün akşam Rizeden şehrimize gelmiş ve bugün Tekel depolarını ve bütün işleme evin tetkik etmiştir.

Tarım Bakanı Karabük'e gitti

Araç 2 (A.A.) — Tarım Bakan Şevket Reşit Hatiboğlu bugün Araç'a gelerek devlet orman işletmesine ait tesisleri ve ormanları görmüştür. Bakan öğleden sonra, Halkevinde Araçlılar Tarım Bakanlığınca ait mühim mevzular üzerinde konuşular yapmış ve bazı dilekleri dinledikten sonra saat 18 de Araç'tan Karabük istikametine hareket etmiştir.

LÂLE

Yeni mevsim hazırlığı için 3 Eylül Pazartesinden 6 Eylül Perşembeye kadar kapalıdır

SOLEY Şapka
Eviden, iyi ücretle
Birinci sınıf işçi ve yar-
dımcılar isteniyor.
İstiklâl C. Lebon karşısı
Aktar Ap. No. 2

Röntgen Uzmanı
Dr. NUREDDİN O. SAVCI
Beyoğlu Şark Sineması kar-
şısında Kuloğlu Sok. No. 7.

İlan
İstanbuldaki Belçika sefarethane-
sini:
Belçika banknotları hâmilleri-
nin son mühtet olan 20 ağustos
ilâ 20 Eylül 1945 tarihinde Tak-
simde Sraservilerde 73 numaralı
sefarethane kaçırlarına mür-
acaatla kayıt ve depozito etme-
leri lüzumunu ilân eder.

Göz Mütahhasısı
Doktor Cemil Görür
Hastalarını pazardan başka
her gün saat 15 ten 18 e kadar
kabul eder.
Çağaloğlu Nuruosmaniye caddesi
Osman Sefaredin Apt. No. 5.

Gömlekiş
BİRİNCİ SINIF GÖMLEKÇİ
Tel: 20096 Sirkeci

KREM NİVEA
CİLDİ KORUYAN VE BESLEYEN
GÜNDÜZ VE GECE KULLANILIR

Dr. Zekâi Muammer
TUNÇMAN
Bakteriyoloji Laboratuvarı
Kan ve idrar muayenesiyle gebe-
liğin erken teşhis, Wassermann
teamülü, kan grupları, tifo,
sitma, balgam idrar, kazurat
muayeneleri, kanda şeker,
vesair biyolojik tahilller, ultra
ve fluorescence mikroskopi ya-
pılır.
Divanyolu İnsan Sami Labora-
tuvarı No. 113. Tel. 20981

Dr. Hamdi Ergene
DAHİLİYE MÜTEHASSISI
Fatih, Kıztaslı, Ege Apart. No. 18/2
Kabul saatleri her gün 15 ten
20 ye kadar

Siyasal Bilgiler Okuluna girmek istiyen Lise mezunlarına

Millî Eğitim Bakanlığından:

Siyasal Bilgiler okuluna yatılı ve yatısız girebilmek için Lise mezunu olmak, olgunluk imtihanını vermiş bulunmak ve yapılacak seçme imtihanını kazanmak lazımdır. İsteklilerin namzet kaydı Ankara'da okul binasında ve İstanbul'da Yüksek Öğretmen okulunda 23 ağustostan 1 ekim pazartesi günü akşamına kadar yapılacak ve İstanbul ve Ankara'da yapılacak olan seçme imtihanı 3 ekim çarşamba günü öğleden sonra başlayacak ve 6 ekim cumartesi günü bitecektir.

Seçme imtihanının günlerini, hangi derslerden yapılacağını ve kayıt için lazım gelen evrakın neler olduğunu öğrenmek isteyenler bulunduıkları yerin Millî Eğitim Müdürlüklerine veya Lise müdürlüklerine ve Ankara'da Siyasal Bilgiler okuluna ve İstanbul'da Yüksek Öğretim okuluna başvurmalıdır. (10349)

İstanbul Belediyesi İlanları

Adalar, Fatih, Beşiktaş bölgeleri Daimî tamirat işlerinde kullanılmak üzere alınacak dört adet araba hayvanı açık eksiltme meyeye konulmuştur. Tahmin bedeli 2800 lira ve ilk teminatı 210 liradır. Şartnamesi Zabıt ve Muamelât müdürlüğü kaleminde görülebilir. İhalesi 13/9/45 Perşembe günü saat 14 de Daimî Encümeninde yapılacaktır. İsteklilerin ilk teminatı makbuz veya mektupları ve kanunen gösterilmesi gereken diğer belgelerle birlikte ihale günü belirli saatte Daimî Encümeninde bulunmaları. (11604)

Türk Hava Kurumu İstanbul Vilayet Şubesi

Mahalli	Sokağı	Parsel No.	Mesahası	Muhammen bedeli
Balabanağa	Kurultay	2	116 M2	5800 Lira
>	Harikzedeler	7	580	43500 >
>	>	11	86	6450 >
>	>	12	48	6300 >
>	>	13	86	6450 >

Kurumumuzca satılığa çıkarılan yukarıda mevkil, miktarı ve muhammen bedeli yazılan beş parça arsanın yapılan ertirmesinde verilen bedeller haddi layıknı bulmadığından arttırmanın 6 Eylül 1945 perşembe günü saat 15 de devamına karar verilmiştir. Açıları sözü geçen gün ve saatte mahallerin bedellin yüzde yedi buçuk nispetinde teminatları ile birlikte yeni postahane caddesinde 47 No. 11 şube binasında satın alma komisyonuna müracaatları. (11561)

İstanbul vilayeti dağıtma heyetinden:

1 — Bedelli ödenmiş son elektrik sarfiyatı 17 kilovat ve daha aşağı olan elektrik abonelerine bedelli mukabilinde birer ampul dağıtılacaktır.
2 — Tevziyat Elektrik idaresinin tediyeye makbuzu mukabilinde ve aşağıda isimleri yazılı firmalarla bu firmaların göstereceği mutem elektrikli malzemesi satan mağazalarda yapılacaktır.
110 voltluk ampuller:
Otomobil, Kamyon Elektrik yurdu: Yüksekalkadım caddesi No. 106.
220 voltluk ampuller:
Simon Garh Bankalar Cad. (11771)

İstanbul Üniversitesi A. E. P. komisyonundan:

1 — 5 691 068.69 lira keşifli İstanbul üniversitesi Fen ve Edebiyat fakültelerinin 2/3/4/6/7/8/9/10/16 sayılı bloklarının kaba inşaatı Eylül 1945 cuma günü saat 15 te Rektörlükte kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
2 — Eksiltme şartnamesi ve buna bağlı kâğıtlar Rektörlükten 50 lira alınır.
3 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin nsulüne göre 184 483 liralık geçici teminat vermeleri ve 2490 sayılı kanunda yazılı belgeleri halz olmaları.
4 — İstekliler ihale gününden tatil günleri hariç 7 gün evvel İstanbul üniversitesi Rektörlüğüne müracaatla vesika almalıdırlar. Bu müddet içerisinde vesika isteğinde bulunanlar dilekçelerine (harbden evvel 500.000 ve harbden sonra 1.500.000 liralık ve bir parçalık bu işe benzer ehemmiyette bina inşaatı veyahut bir defada en az 4.500.000 kıymetinde inşaat işini muvaffakiyetle yaptığının dair işi yaptırın idareden alınmış vesika ve mall vaziyetini bildiren belgeleri bağlamaları.
5 — Rektörlük istekliler tarafından ibraz edilen belgeler ile kayıtlı olmayıp yeterli belgesi verip vermeme takdir hakkını kullanır.
6 — İstekliler teklif mektuplarını eksiltme günü saat 14 e kadar alırdı karşılığı Rektörlüğe vermeleri lazımdır.
7 — Postada olacak çekimler kabul olunmaz. (11002)

Maliye Bakanlığından

	Teminatı
İstanbul içi deniz nakliyatı	Lira 120
100 adet istif tahtası mübayaası	120

Beşiktaşta Hayrettin iskelesi sokağındaki Maliye Kırtasiye deposuna 945 mali yılı sonuna kadar yapılacak denizden nakliyat işlemlerinde kullanılacak üzere depoda mevcut nümunesi gibi 100 adet istif tahtası mübayaası açık eksiltmeye konulmuştur. İsteklilerin Teminat paralarıyla birlikte 14 Eylül 1945 Cuma günü saat 14 de mezkûr depoda hazır bulunmaları. (11770)

5500 Kg. İnertol (tecrit maddesi)

Bayındırlık bakanlığı İst. malzeme grup âmirliğinden:

(6600) Lira muhammen bedelli 5500 safi kilo birinci kalite yerli inertol tecrit maddesi kapalı zarf usulüyle satın alınacaktır.
İhalesi 6.9.45 perşembe günü saat 15 te Galatada Karaköy Perçemli sokak Cemaat Hanında Gurup âmirliğekte komisyonunda yapılacaktır. İsteklilerin (495) liralık geçici teminat makbuzu veya banka teminat mektupları ile 945 akçalı yılı Ticaret odası vesikalarını ve teklif mektuplarını havi olacak zarflarını 2490 sayılı eksiltme kanununun 32 nci maddesi tarifine göre düzenliyerek tâyin olunan gündünde saat 14 e kadar komisyon başkanlığına vermeleri.
Şartlısına kâğıtları Gurup âmirliği kaleminde görülecektir. (11109)

940 - 942 Model Doç kamyonlarına mahsus platin satın alınacak

Toprak mahsulleri genel müdürlüğünden:
Yukarıda model yazılı arabalarımız için en az 100 tane platin derhal teslim şartıyla satın alınacaktır.
Mevcudu olup satmak isteyenlerin, tekliflerini 6. 9. 1945 gününe kadar Ankara'da genel müdürlük malzeme müdürlüğüne başvurmalarını ve bir örnek vermeleri ilân olunur. (11694)

Deniz okulları kayıt ve kabul komisyonu başkanlığından:

1 — Deniz Lisesi birinci ve ikinci sınıfında buldukları sınıflardan doğrudan doğruya gecen öğrencilerle bir dersten bitinlemeye kalan öğrencilerin kayıt ve kabulleri 17 Eylül 1945 gününe kadar uzatılmıştır.
2 — Bitinlemeye kalan öğrenciler en geç 17 Eylül'e kadar buldukları okullarda bitinleme sınavlarını verdiklerini okullarından alacakları belge ile tevsik etmeleri lazımdır.
3 — Bu gibi öğrencilerin kayıtlarını yaptırmak üzere Kasımpaşada Deniz Okulları kayıt ve kabul komisyonu Başkanlığına başvurmaları. (11332)

Sümerbank Çimento Sanayii

Müessesesi Müdürlüğünden: Sivas Çimento Fabrikamızın Çimento satışı 20 - 8 - 945 den itibaren serbesttir

Bu çimento Türk çimento normlarının verdiği yasıflardan çok yüksek ölçüyle daima ün almıştır. Türk Çimento Normunun istediği çekme dayanıklılık 32, Sivas çimentosunda 45 - 50; Basınca dayanıklılık normda 400, Sivas çimentosunda 480 - 520 dir.
Donma kabilliyeti Süper simana yakındır.
Bu üstünlükler; Sivas Fabrikamız çimentosunu kullanacaklara, bilhassa yüksek ve ağır inşaatta önemli ÇİMENTO ve KALIP KERESİTESİ TASARRUF sağlamaktadır. Çimentomuz Şehirli yolları, kaldırımlar, bahçe parmaklıkları ve kanapeleri için en iyi malzemedir.
KİREMİT ve Tuğlada sıkıntımız varsa bunu en ucuz ve sağlam olarak SIVAS ÇİMENTOSU ile yapabilirsiniz. Bütün bu işlerin yapılması ve faydalarını belirten, broşürleri SIVAS ÇİMENTO FABRİKASINDAN isteyiniz. Bir tecrübe çimentomuzun üstünlüğünü ispatla kâfidir.
SİPARİŞLER süratle yerine getirilir. Fabrika sevkiyatında her türlü kolaylığı gösterir. Vagonlar Fabrikaca temin ve sevkedilir. Çimentonun tonu; Fabrikada teslim 60 liraya indirilmiştir. Torba depozitosu; Bir No. torbalar için 15. iki No. lılar için 10 liradır.
Kısa tel adresi: ÇİMENTO — SIVAS

Devlet Orman İşletmesi Biga müdürlüğünden:

Çekim	Bölgesi or-	Miktari	Teşlim	Beher ken-	Muvakkat
konulan	manın adı	kental	mahallî	talının fiati	teminatı
			LL Kr.	LL Kr.	LL Kr.
Toplama, odun	Taban böl-	5000			
boy ve kutruna	gesti Bıçkı		Çeşme deposu	1 65	618 75
ayırma- Depoya	dere or-				
nakli ve istifi.					

1 — Yukarıda eksiltme şekli, bölgesi ve ormanın adı, miktarı, teslim mahallî, beher kentalinin fiati ve muvakkat teminatı yazılı meşe ve kayın enkazını toplama, odun boy ve kutruna ayırma 22 kilometre mesafedeki Çeşme deposuna nakli ve depoda muntazam istif işi 17/9/45 tarihine rastlayan pazartesi günü saat 15 de Devlet orman işletmesi Biga Müdürlüğünde açık eksiltme ile ihalesi yapılacaktır.
2 — Buna ait şartname Orman Genel Müdürlüğünde, Balıkesir, Bayramicik, İstanbul, Biga Müdürlüğüyle Taban orman Bölge seflüğünde ve Çanakkale, Gönen Orman Bölge kâtipliklerinde görülebilir.
3 — İsteklilerin muayyen gün ve saatte Biga Orman İşletme Müdürlüğüne müracaatları. (11590)

Tekel U. Müdürlüğü ilânları

İşin mahiyeti	Muhammen bedeli	M. teminat	Eksiltme saati
A — Ürgüp Şarap Fabrikası Kuv Musluk ve Kapakları	64185.41 Lira	4459.27 Lira	10.45
B — Tokat Şarap Fabrikası Kuv musluk ve kapakları.	19781.38 Lira	1483.60 Lira	11
C — Tekirdağ Şarap Fabrikası Kuv musluk ve kapakları.	24890.60 Lira	1866.80 Lira	11.15
D — Paşabahçe içki Fabrikası Kuv musluk ve kapakları.	29563.74 Lira	2217.28 Lira	11.30

1 — Yukarıda yazılı malzemenin mübayaası kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.
2 — Eksiltme 18/9/45 salı günü hızarlarında gösterilen saatlerde Kabataşta Genel Müdürlük Levazım şubesindeki alım komisyonunda yapılacaktır.
3 — Taliplerin ihale gününden 1 gün evveline kadar Genel Müdürlük inşaat şubesinden ehliyet vesikasını almalıdırlar.
4 — Şartlaşma her gün adı geçen şubede Ankara ve İzmir Başmüdürlüklerinde görülebilir.
5 — İsteklilerin mühürlü fiat mektuplarını kanuni vesikle güvenme parası makbuzu veya Banka teminat mektuplarını ihtiva edecek olan kapalı zarflarını eksiltme saatlerinden birer saat evvel mezkûr komisyon Başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri ilân olunur.
6 — Postada vukua gelecek çekimler kabul olunmaz. (11748)

Ankara telefon müdürlüğünden:

1 — 946 yılı Ankara Telefon Rehberi bastırılmak üzere.
2 — Adreslerinde bir değişiklik yapılmasını isteyen resmî ve hususî abonelerin,
3 — Rehber ilân ve reklâm koydurmak isteyenlerin en fazla 15/9/45 tarihine kadar Ankara Telefon Müdürlüğüne müracaat etmeleri ilân olunur. (11348)

İstanbul Telefon Baş Müdürlüğünden:

İstanbul ile Geyve merkezi arasında şehirler arası konuşma, sına bağlanmıştır. Üç dakikalık adı konuşmanın Müdafaa vergisi dahil (144) kuruş tanzimât konuşmanın ise (108) kuruş olduğu ilân olunur. (11633)

Ankara Belediyesinden:

1 — Cebeçi çayırlığında pazar yerini yaptırılması işi 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulü ile eksiltmeye konulmuştur.
2 — Muhammen bedeli (98.724) lira (24) kuruştur.
3 — Teminatı (6186) lira (21) kuruştur.
4 — Teminat belediye merkez veznesine yatırılacaktır.
5 — Bu işe girmek isteyenlerin ticaret odasına kayıtlı bulunmaları, bu gibi işler yaptığının dair ehliyetname göstermeleri ve ihaleden en az üç gün evvel belediyeye yazılı müracaat ederek ehliyet vesikasını almalı ve bir defada en az (40) bin liralık bu gibi beton ve duvar işini muvaffakiyetle yapmış olduğuna dair vesika göstermeleri ve bu vesikaları teklif mektuplarına eklemeleri şarttır.
6 — Bunun 11. 9. 1945 salı günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan şartnamesini görmek isteyenlerin her gün encümen kalemine müracaatları ve isteklilerin de 2490 numaralı kanunun 32 nci maddesi sarahatı vechile tanzim edecekleri teklif mektuplarını ihale günü olan 11. 9. 1945 salı günü saat 10 a kadar belediye dairesinde müteşekkil encümeneye vermeleri. (11175)

Ucuz inşaat malzemesi satışı

Ahırkapıda deniz kenarında bütün depoları yıkılmaktadır. Çeşitli kuru kereste, hakiki Marsilya ve alaturka kiremit, demir, cam ve sair inşaat malzemesi satılmaktadır.
MÜRACAAT: 1 — Ahırkapıda yıkım mahallindeki memuruna, Telefon: 22923, 2 — Galata, Mumhane caddesi No. 29 - 31 Hamdi Savaşkan, Telefon: 41121. 3 — Zindankapı No. 23, Müteahhit Rasim Eskin. Telefon: 22574.

Ankara Belediyesinden:

1 — Mezbahada yaptırılacak ahır işi 15 gün müddetle ve kapalı zarf usulüyle eksiltmeye konulmuştur.
2 — Muhammen bedeli (19486) liradır.
3 — Teminatı (1461) lira (45) kuruştur.
4 — Teminat Belediyeye merkez veznesine yatırılacaktır.
5 — Bu işe girmek isteyenlerin Ticaret odasında kayıtlı bulunmaları ve ihaleden en az üç gün evvel Belediyeye müracaatla ehliyet almaları, (15) bin liralık bu gibi iş yaptığının dair vesika ibrazı ve bunların teklif mektubuna eklenmesi şarttır.
6 — Bu işin 21.9.45 cuma günü saat 11 de talibine ihalesi mukarrer bulunduğundan, şartnamesini görmek isteyenlerin her gün Encümen kalemine müracaatları ve isteklilerin de 2490 numaralı kanunun 32 üncü maddesi sarahatı vechile tanzim edecekleri teklif mektuplarını ihale günü olan 21.9.45 cuma günü saat 10 a kadar Belediye dairesinde müteşekkil encümeneye vermeleri. (11691)

Tamirat eksiltmesi

İstanbul Defterdarlığından:

Vilâyet Hükümet binasında yaptırılacak onarma işi kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
İhale 17.9.45 pazartesi 15.30 da Millî Emlâk Müdürlüğündeki komisyonda yapılacaktır.
Keşif bedeli (11196,09), geçici teminatı (820) liradır.
İsteklilerin bu işe benzer (8000) liralık iş yaptığının dair idarelerinden almış oldukları vesikalara istinaden İstanbul Vilâyetine müracaatla eksiltme tarihinden üç gün evvel alınmış ehliyet ve 945 yılı Ticaret odası vesikaları ve teminat makbuzlarını havi kapalı zarflarını ihale günü 14.30 a kadar komisyonuna vermeleri ve keşif evrakını görmek üzere sözlü geçen müdürlüğe başvurmaları. (11437)

Satılık emlak

İstanbul Defterdarlığından:

Dosya No.	Cinsi	Kıymetli Teminat	Lira	
			Lira	Lira
55100/5611	Kadıköy, Bastancı mah. Çatalçeşme mevki so. eski 15 mük. yeni 113 kapı sayılı 14.53 M2 arsa.	220	17	
55100/5702-8	Kadıköy, Bostancı Çatalçeşme so. eski 11 mük. yeni 11/14 kapı sayılı 103.50 M2 arsa.	156	12	
55100/5702-1	Kadıköy, Suadîye, eski Çatalçeşme Cersi Derbent yeni Osmanbey Tomson so. eski 11 Mük. 11/1 yeni 11/1 ve eski 11/2, yeni 11/2 kapı sayılı 179.27+129.37=308.64 M2 iki arsa.	484	35	
55100/5614	Kadıköy, Bostancı Çatalçeşme so. eski 11,15 yeni 11, 15/64 kapı sayılı 114.93 M2 arsa.	230	18	
55100/5875	Üsküdar, Murat Rels mah. eski Yenimahalle yeni Allame so. eski 98, 100 yeni 94 kapı sayılı 43.50 M2 arsa.	35	3	
55100/6198	Üsküdar, Kuzguncuk eski İstirati Kalfa yeni Tomruk so. en eski 47 eski 55, yeni 37/2 kapı sayılı 56.30 M2 arsa.			
55100/5764	Üsküdar, Selâmi All mah. eski Pabbul yeni Papas so. eski 36, 22 yeni 32 kapı sayılı 86.17 M2 arsa.	300	23	
55100/5692	Üsküdar, Kuzguncuk eseski Hacı Kaymak yeni Mentese so. eski 18 eski 45 yeni 19/9 kapı sayılı 135.85 M2 arsa.	68	6	
61114/30	Beşiktaş eski Ortaköy yeni Mecidiye mah. eski Uncu yeni Muvakkit so. eski 11 yeni 5 kapı sayılı 17.93 M2 dükkânın 1/3 hissesi.	360	27	
68/9575	Fatih, (Topkapı) eski Simkes yeni Beyazıttağa ma. eski Simkes camii yeni Kemikli Burun so. eski 18 yeni 29 kapı sayılı 321.20 M2 arsa. (Üzerinde başkasına ait baraka vardır. Bu harçlıdır.)	240	18	

Yukarıda yazılı gayrimenkuller 19/9/45 çarşamba saat 14 de Millî Emlâk Müdürlüğündeki komisyonunda ayrı ayrı açık arttırma ile satılacaktır.
İsteklilerin geçici teminat makbuzları ve nüfus cüzdanlarıyla komisyonuna fazla bilgi için sözü geçen Müdürlüğe başvurmaları. 11490

Devlet Deniz Yolları ve Limanları İşletme Umum Müdürlüğü İlanları

1 — Halic Fabrika ve Havuzlar Müdürlüğü boru atölyesinin yapı işlerinin tamamlanması kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.
2 — B yapı işinin keşif tutarı (7449) lira (92) kuruştur.
3 — Geçici güvenme (558) lira (74) kuruştur.
4 — Eksiltme kâğıtları her gün Yapı şubesinde görülebilir.
5 — Eksiltme 17/Eylül/1945 tarihine rastlayan Pazartesi günü saat 16 da Genel Müdürlük merkez karşısındaki binada bulunan Alım Satım Komisyonunda yapılacaktır.
6 — İsteklilerin eksiltme şartnamesinin dördüncü maddesinde yazılı belgeleri 50 kuruşluk pul ve bir fotoğraf ile birlikte eksiltme gününden - ara verme günleri dışında - en az yedi gün önceye kadar bir dilekçeyle eklenerek Genel Müdürlüğe başvurmaları ve alacakları ehliyet vesikasını teklif mektuplarına eklemeleri lazımdır.
7 — Kapalı zarflar eksiltme günü saat 15 e kadar Alım Satım Komisyonu Başkanlığına makbuz karşılığında teslim edilmiş bulunmalıdır. Postadaki gecikmeler kabul edilmez.
8 — Genel Müdürlük ihaleyi yapıp yapmamakta serbesttir. 11765

(Kapalı zarfla eksiltme)

İstanbul Defterdarlığından:

Dosya No.	Keşif bedeli	Teminatı
	Lira K.	Lira
61252123	14675,36	1101

Darphane ve Damga Matbaası binasında yaptırılacak onarma işi.
Yukarıda yazılı binada yaptırılacak onarma işinin, 19/9/45 çarşamba saat 15/30 da Millî Emlâk Müdürlüğündeki komisyonunda kapalı zarfla eksiltmesi yapılacaktır.
İsteklilerin bu işe benzer (10.000) liralık iş yaptıklarına dair idarelerinden almış oldukları belgeler dayanarak İstanbul İline müracaatla eksiltme tarihinden (ara verme günleri hariç) üç gün evvel alınmış yeterlik ve 945 yılı Ticaret odası belgeleri ve teminat makbuzlarını havi kapalı zarflarını ihale günü saat 14/30 a kadar komisyonuna vermeleri ve keşif evrakını görmek üzere sözlü geçen Müdürlüğe başvurmaları. 11666